

تشریح وقایع مجرمانه برای مردم مفید است باید بین اطلاع‌رسانی و جلوگیری از آسیب‌ها تعادل برقرار کرد

PHOTO/ISNA

يك وكيل دادگستري گفت: همان‌طور كه مردم حق دارند از اخبار جنايي جامعه مطلع شوند و آمادگي براي مقابله با مجرمان و عمل مجرمانه پيدا كنند؛ در عين حال ممكن است افراڊي تحت تاثير اين وقايع دست به عمليات مجرمانه بزنند، بنا بر اين ايجاد تعادل بين اطلاع‌رساني و جلوگيري از آسيب‌ها كار ظريفي است. سيد محمد صادق آل محمد در گفت و گو با خبرنگار حقوقي خبرگزاري دانشجويان ايران (ايسنا) در تحليل آسيب شناسي اطلاع‌رساني جرايم خاص، گفت: مردم حق دارند از آنچه كه

در کشور رخ داده و اتفاق می افتد از جهت اقتصادی، فرهنگی، هنری، سیاسی و... در جریان وقایع قرار بگیرند. تبعاً این کار از طریق مطبوعات، انتشارات و وسایل ارتباط جمعی صورت می گیرد. رییس سابق کانون وکلای دادگستری خوزستان اظهار کرد: وسایل ارتباط جمعی از جمله رادیو و تلویزیون، نشریات و مطبوعات وظیفه دارند که این اطلاع رسانی را انجام دهند ولی یک محدودیت ها، قیود، حد و حصری در انتقال وقایع و در اطلاع رسانی به مردم وجود دارد، به خصوص در زمینه انتشار وقایع جنایی، جزایی و وقایع حقوقی که خیلی از مردم علاقمند نیستند که نامشان منتشر و شناخته شوند. این وکیل دادگستری ادامه داد: در قانون به خصوص در امور جزایی مقرر شده که تا زمانی که حکم قطعی و نهایی صادر نشده نباید اسامی متهمان و حتی شکات منتشر شود و مردم آگاه شوند. در بعضی از وقایع هم که مردم حق دارند مطلع شوند، باید از زوایای سیاسی، دفاعی و از نظر نیروهای مسلح بررسی شده و با رعایت این حدود، این وقایع منتشر شوند ولی در کل مردم حق دارند از همه وقایع در جامعه مطلع شوند و در چارچوب قانون، وسایل ارتباط جمعی هم وظیفه دارند که این اطلاع رسانی را به نحو صحیح و با امانت داری کامل انجام دهند. وی با بیان این که اگر وقایع بد و مجرمانه را اطلاع رسانی کنیم ممکن است آسیب هایی به جامعه برسد، افزود: گرچه مردم از نحوه عملکرد مجرمان مطلع و بیدار می شوند ولی از طرفی هم ممکن است عده ای نسبت به این اطلاعات بدآموزی هایی داشته باشند و اطلاعات آنها را به گمراهی بکشاند. رییس سابق کانون وکلای دادگستری خوزستان گفت: حقوقدانان، قضات و وکلای کیفری، جامعه شناسان، جرم شناسان و روان شناسان کیفری معتقدند که پدیده جرم یک پدیده مجرد و تنها نیست، این پدیده ناشی از مجموعه عواملی است که باید آنها را شناسایی کرد. وقتی مجموعه علل و عوامل را شناسایی کردیم باید تک تک این عوامل را از بین ببریم تا بتوانیم عمل مجرمانه را در جامعه شاهد نباشیم، بنابراین نمی توانیم یک عامل را برای یک جرم قائل شویم مثلاً بگوییم یک فردی به خاطر این که فقیر است یا مشروبات الکلی مصرف کرده عمل مجرمانه انجام داده، در واقع یک عامل به تنهایی نمی تواند نتیجه اش عمل مجرمانه باشد. آل محمد اظهار کرد: عوامل مهم تری از اهم فی الهم در ارتکاب جرایم مثل خانواده، فرهنگ، مدرسه، محیط اجتماعی و وسایل ارتباط جمعی می تواند به نحوی در پدیده جرم و جرم زایی موثر باشد. در مجموع باید این عوامل بررسی شود. مسلم است که فردی در یک خانواده به هر حال به سامان، مرتب و سازمان داده شده و تحت تربیت پدر و مادر و با روابط خوب بین برادر و خواهر بزرگ شده باشد کمتر ممکن است مرتکب جرم شود تا کسی

که در يك خانواده گسيخته از هم، نابسامان و پاشیده از هم بزرگ شده باشد. وي با بيان اين که جرم يك پديده اي است که معلول عوامل عديده است نه يك عامل تنها، ادامه داد: کسي که در يك خانواده مرفه زندگي کرده باشد کمتر مرتکب جرم مي شود تا کسي که در يك خانواده فقير بزرگ شده باشد. بچه هاي ناشي از طلاق و بچه هايي که پدر آن ها چند همسر دارند يا اصلا پدر در خانواده حاضر نيست و به مسافرت هاي طولاني مي رود و بر روي تربيت فرزند نظارت ندارد؛ اين عوامل به نوعي مي تواند هر کدام در ايجاد جرم موثر باشد. اين حقوقدان با بيان اين که انتشار و تشریح وقايع مجرمانه مي تواند براي مردم مفيد باشد، تصريح کرد: اگر ما اطلاع رساني نکرده و اعمال مجرمانه را اعلام نکنيم و وقايع مجرمانه را به صورت مرتب در جرايد منتشر نکنيم، مردم از جرايم و نحوه ارتکاب جرايم از ناحیه مجرمان آگاه نميشوند. بنا بر اين هوشياري لازم را براي مقابله با اين جرايم به دست نمي آورند. اين وکیل دادگستري خاطرنشان کرد: مردم حق دارند که بدانند در جامعه چه مي گذرد ولي اين خطر هم وجود دارد که بدآموزي هايي هم ممکن است داشته باشد و جرايم را مشابه جرمي که ما در روزنامه و در روابط جمعي منتشر مي کنيم بيشتري کند و افراي را به اين گونه جرايم ترغيب کند. اين يك کار فرهنگي است که بايد در مجموع متخصصان آموزش و پرورش، اساتيد دانشگاه، جامعه شناسان، روان شناسان و روحانيت همه با هم يك تبادل نظري کرده که چگونه اين وقايع مجرمانه منتشر شود؟ با چه تفسيري و چه تعبير و رويکردي که آسيب دهی يا آسيب پذيري آن در جامعه کمتر باشد. رئيس سابق کانون وکلای دادگستري خوزستان اظهار کرد: دادگاه ها بايد بدانند که فقط به نفس عمل مجرمانه توجه نکنند و مجرمان را فقط به خاطر جرمي که کردند با تصويب يك ماده قانوني به مجازات نرسانند؛ بلکه يك بررسي کامل از لحاظ جامعه شناسي، روان شناسي کيفري، از لحاظ شناخت خانواده و عللي که يك فرد را به سوي ارتکاب جرم سوق مي دهد بر آمده و شناسايي کنند. در واقع با تبادل نظر بهينه دستگاه قضايي، آموزشي، فرهنگي، مطبوعات و روابط ارتباط جمعي به گونه اي مجازات تعيين کنند که موثر باشد. آل محمد در پاين تاکيد کرد: اول بايد متوجه شوند که چرا يك فردي مرتکب جرم مي شود؟ چرا يك فردي چاقو کشي مي کند؟ چرا يك فردي خشن بوده و صبر و تحمل ندارد؟ چرا کسي با خود سلاح سرد و گرم حمل مي کند؟ چه دليلي دارد کسي با پرخاشگري و ايجاد ضرب و جرح مرتکب قتل شده و سرقت کند؟ همه اين عوامل بايد شناسايي شده و معلوم شود که اين فرد خاص چرا به طرف عملکرد مجرمانه مي رود. اگر ما علل را شناسايي کنيم، طبق قاعده علت و معلولي همان طور که علت از بين مي رود معلول هم از بين

خواهد رفت در این صورت وقتی که ما علل را شناخته و با آن مبارزه کنیم معلول به مراتب کمتر خواهد شد. انتهای پیام